

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende udkast til bekendtgørelse om behandling af personoplysninger i
Politiets Efterforskningsstøtte Database (PED)

Justitsministeriets sagsnummer 2005-1112-0002

Justitsministeriet har den 8. december 2009 sendt udkastet til høring hos bl.a. Retspolitisk Forening (RPF). Vi vil her i kortere form kommentere, stille spørgsmål til og fremsætte kritik af en række af de foreslåede bestemmelser, idet vi dog fuldt ud anerkender, at politiet i efterforskningsøjemed mv. har brug for at kunne anvende et "kriminalregister".

Først skal bemærkes, at det kan være vanskeligt alene ud fra udkastets ordlyd at danne sig et reelt indtryk af omfanget af lovlige registreringer i PED-registret, hvilket i sig selv udgør et retspolitisk og retssikkerhedsmæssigt problem. Det viser sig fx allerede i udkastets §§ 3-4, hvor der flere gange opereres med begrebet "relevante oplysninger" – altså temmelig ubestemt rækkevidde.

Dernæst skal det anføres, at bekendtgørelsen i præambelen mangler en egentlig hjemmel, idet de nævnte bestemmelser i Persondataloven vel næppe er tilstrækkelige som materiel hjemmel. Hertil kommer, at det tillige bør fremgå i bekendtgørelsen, at Datatilsynet har visse opgaver i forbindelse med godkendelse og tilsyn af PED.

Til § 3, stk. 1, nr. 1 om persondelen i relation til mistænkte (og delvis også til sigtede) forekommer det fornuftigt at indskrænke det meget omfattende begreb strafbart forhold til strafbart forhold af en vis nærmere bestemt grovhed.

Til § 3, stk. 2 om registrering af andre personer, der således vel også registreres i persondelen, forekommer det meget uklart og ubestemt, hvad "andre sociale relationer" kan tænkes at omfatte. Derfor kan der opstå utilsigtede retssikkerhedsmæssige konsekvenser for visse af disse personer.

Til § 4 om hændelsesdelen forekommer det os uklart, hvad en hændelse er eller kan være, hvilket endvidere kan få utilsigtede konsekvenser for registrerede personer, jf. tilsvarende som lige nævnt ovenfor.

Til § 10, stk. 1 om sletning fra persondelen forekommer hovedreglen om 10 år relevant, jf. at også EMRK/EMD i forskellige henseender opererer med dette åremål. Dog forekommer det meget usikkert, om sletning faktisk finder sted med den meget vide adgang til at indlægge nye oplysninger af enhver art - også irrelevante eller i realiteten betydningsløse forhold til de oprindelige oplysninger.

Til § 10, stk. 1 må der endvidere tages afstand fra, at også sletning af mistænkte (og delvis også af sigtede og tiltalte) tilsyneladende skal afvente de 10 år. Det er især i de situationer, hvor den pågældende forbrydelse er opklaret og domfældt til anden side (altså hvor de her nævnte mistænkte/sigtede ikke tiltaltes/dømtes), eller hvor der sker endelig frifindelse af tiltalte. I disse situationer bør de mistænkte/sigtede/tiltalte og relaterede personer straks slettes, når tiltale/dom er sket over rette vedkommende til anden side, eller endelig frifindelse af tiltalte har fundet sted.

Til § 15 om videregivelse til private bør - i 3. linie - ”private eller” udgå, og i næstsidste linie bør ”eller” udgå og erstattes af ”og”, idet politi-registeroplysninger kun bør videregives til private, når øjemedet er offentlige interesser. Hertil kommer, at videregivelse kan være særligt betænkelig, hvis det alene angår mistænkte eller mistænkte-relaterede, jfr. § 3.

Til § 17, stk. 1 om videregivelse til danske myndigheder bør - i 3. linie - ”private eller” udgå, og i stk. 2 om udenlandsk videregivelse bør - i 3. linie - ligeledes ”private eller” udgå, jfr. argumentationen lige ovenfor vedr. § 15.

Til § 17, stk. 2 i slutningen bør - tredjesidste og næstsidste linie - henvisningen til ”strafbart forhold” i udlandet nærmere kvalificeres og begrænses, således at videregivelse af personoplysninger kun bør ske i tilfælde, hvor det strafbare forhold er af en vis nærmere bestemt større grovhed. Også her er videregivelse af oplysninger fra PED om personer, der alene er mistænkte og relaterede personer, særligt betænkelig retssikkerhedsmæssigt set.

Til § 18 om videregivelse af personoplysninger fra PED til forskning m.v., bør det præciseres i bekendtgørelsen, at hovedreglen klart er videregivelse af anonymiserede oplysninger.

Til § 21 forekommer det utilstrækkeligt, at Rigspolitiet kun skal foretage stikprøvekontrol af logfiler, en egentlig procedure bør fastsættes i retningslinier.

PS: Som et aktuelt eksempel på hvad status som ”mistænkt” i en dansk politisag efter politiloven og ordensbekendtgørelsen vel kan medføre som registreringsgrund i PED, kan nævnes de ca. 1000 personer, der ved klimademonstrationen den 12. december 2009 blev afspærret og sat i ”futtog” på Amagerbrogade og indbragt til visitation og ophold på ”detentionen” på Retortvej i Valby. Personoplysninger om disse kan således efter udkastet videregives til udenlandske myndigheder efter § 17, stk. 2, hvilket - for næsten samtlige personer - forekommer uden for enhver rimelighed. Dette blot nævnt som et tænkt eksempel på rækkevidden af visse af bekendtgørelsesudkastets bestemmelser.

Da bekendtgørelsesudkastet, som det fremgår ovenfor, især på grund af dets mange uklarheder rejser en række væsentlige retspolitiske og retssikkerhedsmæssige spørgsmål med mulige konsekvenser for registrerede personers retssikkerhed mv., har vi samtidig med oversendelsen til Justitsministeriet sendt dette høringsbrev til Folketingets Retsudvalg til orientering (alm. del).

København, den 9. januar 2010

Bjørn Elmquist
formand

Peter Arnborg
medlem af bestyrelsen